

„Miękkie lądowanie” – o wartościach nie do kupienia

Szkolny projekt rozwijający kompetencje miękkie
2022/2023

Opracowała: Jolanta Mielcarek, Anna Suterska

SZKOLNY PROJEKT ROZWIJAJĄCY KOMPETENCJE MIĘKKIE

na rok szkolny 2022/2023

klasy 4-8 Szkoły Podstawowej nr 55

w Szczecinie

1. Wprowadzenie

Co to są umiejętności miękkie i jak je rozwijać?

Powszechnie stosuje się podział na kompetencje twarde i miękkie. Czym się różnią między sobą?

Różnice:

KOMPETENCJE TWARDE	KOMPETENCJE MIĘKKIE
wiedza merytoryczna z danej dziedziny	umiejętności społeczne
umiejętności specjalistyczne	umiejętności uniwersalne
potrzebne do wykonywania konkretnego zawodu	przydatne w każdym zawodzie
pomagają dobrze wykonywać swoją pracę	pomagają współpracować z innymi

Przykładowo do umiejętności twardych prawników czy sędziów zalicza się znajomość przepisów i kodeksów prawnych, a grafika komputerowego programów służących do projektowania stron itp. Takie kwalifikacje potwierdza się dyplomami i certyfikatami.

Inaczej wygląda kwestia **kompetencji miękkich**. Są one bardzo mocno związane z naszą psychiką. Kompetencje miękkie skupiają się na postawach, które pozwolą w określonej sytuacji zachować się skutecznie. Warunkują efektywne funkcjonowanie w różnorodnych warunkach kontaktów społecznych. Adekwatne poczucie kompetencji sprzyja kształtowaniu się poczucia własnej wartości, a to daje odwagę w zbliżaniu się do nieznanego i poznawaniu go, co sprzyja nabywaniu nowych doświadczeń.

2. Charakterystyka kompetencji miękkich

Umiejętności miękkie to pojęcie bardzo rozległe. Generalnie umiejętności miękkie można podzielić na dwie grupy:

Umiejętności osobiste- to zdolności niezbędne do efektywnego zarządzania sobą. Wśród nich wymienia się m.in.:

- zarządzanie sobą w czasie
- radzenie sobie ze stresem
- samomotywację
- inteligencję emocjonalną
- asertywność
- kreatywność i wiele innych.

Umiejętności interpersonalne - zwane również zdolnościami komunikacyjnymi - wykorzystywane są w relacjach z innymi ludźmi. Wśród nich wymienia się:

- zdolności perswazyjne
- motywowania innych do pracy
- rozwiązywania konfliktów
- autoprezentacji
- delegowania zadań
- pracy zespołowej itp.

Plusy posiadania wysokich kompetencji miękkich

- Zdolność łatwego motywowania siebie do konsekwentnego działania.
- Proaktywność, odporność na stres, asertywność, umiejętność budowania własnego autorytetu i korzystnego wizerunku osobistego, zdolność wywierania silnego wpływu na myśli, decyzje i zachowania innych ludzi.
- Umiejętność inspirowania innych do działania zgodnego z własną wizją oraz sprawnego kierowania zespołem.
- Posiadanie wysokich miękkich umiejętności jest nieodzowne dla każdej osoby, której aktywność wiąże się z **kontaktem z innymi ludźmi** wobec których zastosowano **zespołową formę organizacji pracy**, np. w szkole.

- Ponieważ najbardziej intratne i prestiżowe stanowiska wiążą się z dużą dozą samodzielności i odpowiedzialności, bez odpowiednio wysokich umiejętności zarządzania sobą nie mamy większych szans na **odniesienie sukcesu** podczas ich piastowania, nawet jeśli posiadamy niezbędne kwalifikacje formalne.

3. Cele projektu

- Wspieranie rozwoju osobistego i społecznego uczniów.
- Rozwijanie umiejętności interpersonalnych.
- Kształtowanie postaw i nawyków podnoszących jakość życia.

4. Jak rozwijać kompetencje miękkie uczniów?

Kompetencje miękkie można ćwiczyć i rozwijać, choć proces ten jest trudniejszy i bardziej złożony niż w przypadku kształtowania kompetencji twardych. Należy jednak pamiętać, że kompetencje miękkie, w przeciwieństwie do merytorycznej wiedzy, nie są umiejętnościami, których można się nauczyć z podręczników. Do prawidłowego i intuicyjnego wykorzystywania ich w pracy niezbędny jest odpowiedni trening uświadamiający uczniowi, jakie cechy są u niego dobrze rozwinięte, nad którymi warto jeszcze popracować, a które nie współgrają z jego osobowością i ich rozwój może być bardzo trudny i nieskuteczny.

- W roku szkolnym 2022/2023 projekt będzie kontynuowany z pewnymi modyfikacjami i realizowany od października do maja. Obejmie obszary tematyczne ujęte w poniższym harmonogramie. **W bieżącym roku szkolnym głównym założeniem projektu jest prezentowanie wytworów pracy uczniów klas 4-8 nad kompetencjami miękkimi, a więc położenie nacisku na ich wykonanie w praktyce i prezentowanie efektów.** Realizacja poszczególnych zagadnień przybierać będzie różne formy. Wytwory pracy i aktywności uczniów mogą być zatem fotografią, filmikiem lub nagraniem audio, plakatem, pracą plastyczną, prezentacją multimedialną, wystawą prac uczniowskich itp.

ZAGADNIENIA TEMATYCZNE	HARMONOGRAM PROJEKTU
KOLEŻEŃSTWO	październik, 2022 r.
TOLERANCJA	listopad, 2022 r.
EMPATIA	grudzień, 2022 r.
KOMUNIKATYWNOŚĆ	styczeń, 2023 r.
ASERTYWNOŚĆ	luty, 2023 r.
WSPÓŁPRACA W GRUPIE	marzec, 2023 r.
KREATYWNOŚĆ	kwiecień, 2023 r.
SAMODZIELNOŚĆ	maj, 2023 r.

- Na początku każdego miesiąca wychowawca klasy przypomina uczniom istotę kompetencji miękkiej zgodnie z harmonogramem.
 - Nauczyciele i wychowawcy klas 4-8 realizują projekt w takcie bieżącej pracy z uczniami w poszczególnych klasach, dostosowując go do potrzeb i możliwości dzieci.
 - Nauczyciele w realizacji projektu wykorzystują zasoby internetowe, materiały własne, wskazane przez pedagoga lub psychologa a także te,-będące wytworami realizacji projektu w poprzednich latach.
 - **Poszczególne poziomy klas (4-8), w wyznaczonym terminie, wykonują zadania dotyczące wybranej kompetencji, zgodnie z poniższym planem działań.**
 - **Wytwory prac uczniów dostarczają koordynatorowi.**
 - **Efekty pracy uczniów prezentowane są na korytarzach szkolnych, Facebooku.**
 - Zagadnienia tematyczne i sposób realizacji projektu są skorelowane z planem wychowawcy klasy, z programem wychowawczo-profilaktycznym szkoły oraz planem pracy szkoły w r. szk. 2022/2023.
 - Realizację wybranych kompetencji może dokumentować gazetka ścienna w sali lekcyjnej, mapa myśli lub wytwory pracy uczniów pozostające w dokumentacji nauczyciela/wychowawcy klasy, a także aktywność uczniów w realizacji zadań wynikających z planu pracy szkoły.
5. Zebrane materiały, potwierdzające realizację projektu, posłużą wychowawcom klas 4-8 do prezentacji pracy zespołu klasowego rodzicom za podczas zebrań.

Plan realizacji projektu

HASŁO	TERMIN REALIZACJI	WPŁYW KOMPETENCJI NA JAKOŚĆ WYKONYWANEJ PRACY I JEJ EFEKTYWNOŚĆ	TREŚCI	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
KOLEŻEŃSTWO	październik	- udane relacje z drugim człowiekiem - akceptacja grupy - otwartość na drugiego człowieka - dzielenie się z innymi - okazywanie uczuć - wybaczenie błędów	1. SAMOPOMOC KOLEŻEŃSKA 2. KOLEŻEŃSTWO NA LEKCJACH	1) organizacja klasowej pomocy koleżeńskiej w bieżącej pracy z uczniami (w całym roku szkolnym) 2) uczniowie, np.: - opracowują klasowy kodeks zachowań koleżeńskich - formułują oczekiwane zachowania koleżeńskie dziewcząt wobec chłopców i vice versa - wymieniają różnice między przyjaźnią i koleżeństwem - wiedzą dlaczego jest ono drogą do budowy zgranego zespołu klasowego - mają świadomość, że koleżeństwo może być początkiem przyjaźni, dlatego warto je doskonalić	- wychowawcy klas - wychowawcy klas

			<p>3. UCZYMY SIĘ KOLEŻEŃTWA NA PRZERWACH</p> <p>4. ZACHOWUJĘ SIĘ FAIR PLAY NA LEKCJI WYCHOWANIA FIZYCZNEGO</p> <p>5. KOLEŻEŃSTWO W LITERATURZE</p>	<p>- dyskutują na temat „zgranej klasy” w aspekcie koleżeństwa</p> <p>- przeprowadzają sondaż lub sondę wśród kolegów i koleżanek na temat koleżeństwa (klasy 8)</p> <p>3) uczniowie, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowują w klasach sposoby na miłą i bezpieczną przerwę - dyskutują na temat „Jak wygląda koleżeństwo na przerwie lub w grupie międzyoddziałowej?” <p>4) koleżeństwo podczas rozgrywek sportowych, wzajemna pomoc; rozwijanie umiejętności właściwego reagowania na przegraną (sportowe fair play), gratulowanie wygranej koleźce/ zespołowi za pomocą komunikatu werbalnego, braw itp.</p> <p>5) omawianie utworów literackich, które zawierają dylemat moralny (np. związany z wyborem: sprawić przyjemność sobie, czy innym)</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczniowie potrafią odpowiedzieć na pytanie: Który bohater literacki i dlaczego jest przykładem tego, jak być dobrym kolegą / koleżanką (klasy 4-5) 	<p>A. Suterska, klasy 8 do 21.10.2022 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, nauczyciele - nauczyciele wychowania fizycznego - nauczyciele języka polskiego uczący w klasach 4-5
TOLERANCJA	listopad	<ul style="list-style-type: none"> - dobre relacje w wielokulturowym społeczeństwie - świadomość, że każdy z nas ma prawo do wolności wyznania, słowa, wypowiedzenia poglądów i odmiennych przekonań 	<p>1. TOLERANCJA NA CO DZIEŃ</p> <p>2. SZANUJĘ ZDANIE KOLEGI/KOLEŻANKI</p>	<p>1) uczenie się odróżniania spraw ważnych od mniej ważnych, unikania krzyku, kłótności i zawziętości w kontaktach z innymi, zwracanie uwagi na problemy innych, ocenianie postępowania własnego i kolegów w konkretnych sytuacjach życia codziennego, rozumienie prawa do wyrażania własnego zdania, ocen i sądów oraz oczekiwanie szacunku i zrozumienia dla własnych postaw i niechęci do tego, co sprawia, np. przykrość, prezentacje multimedialne o tolerancji religijnej, rasowej, itp., bajki terapeutyczne. (zasoby Internetu)</p> <p>2) wskazanie przez uczniów sposobów unikania bycia nietolerancyjnym wobec drugiego człowieka mającego inne poglądy, zainteresowania, wygląd,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wszyscy nauczyciele - nauczyciele przedmiotów - wychowawcy klas

			3. 16. 11. MIĘDZYNARODOWYM DNIEM TOLERANCJI	<p>fryzurę, pochodzenie, narodowość itp. , uświadomienie uczniom jak stereotypy wpływają na brak tolerancji</p> <p>3) metodą nauczania wpływającą na kształtowanie tej kompetencji są argumenty „za i przeciw” Metoda ta jest inną formą prowadzenia dyskusji. Przy jej pomocy można pracować nad problemami, które budzą kontrowersje – są zwykle żywo dyskutowane. Wybór tematyki powinien być jednak taki, by prezentowane stanowiska nie wywoływały niepotrzebnych emocji (klasy 7-8), np. „Książka tylko w formie papierowej/elektronicznej”</p> <p>4) wykonanie na brystolu „Drzewka Tolerancji”, poprzez przyklejanie/ zapisanie przez uczniów <u>klas 6</u> na liściach maksymalnie 4 cytatów (sentencji) znanych i cenionych ludzi z różnych dziedzin nauki i życia społecznego dotyczących tej kompetencji. Wybór klasy jest selektywny i powinien reprezentować wartości, które są ważne dla całego zespołu klasowego. Uczniowie powinni umieć uzasadnić swój wybór.</p> <p>5) przestrzeganie zasad tolerancji podczas korzystania mediów społecznościach i Internetu, definiowanie pojęcia hejt, netykieta – klasy 7-8</p> <p>6) omówienie zagadnienia tolerancji (lub jej braku) w kontekście praw człowieka i funkcjonowania demokratycznego państwa prawa – klasy 8</p>	<p>- wychowawcy klas</p> <p>- wychowawcy <u>klas 6</u> do dnia 23.11.2022</p> <p>- wychowawcy klas</p> <p>- nauczyciele historii i wos</p>
EMPATIA	grudzień	<p>- rozumienie innych - motywowanie współpracowników i doradzanie im - umiejętność rozpoznawania i zaspokajania potrzeb</p>	1. ROLA EMPATII W PRACY UCZNIWA	<p>1) metodą nauczania wpływającą na kształtowanie tej kompetencji jest odgrywanie scenek (drama); odgrywanie i analizowanie symulowanych scenek oswoi uczniów z nietypowymi, stresującymi przypadkami i zacieśni więzy w grupie współpracujących ze sobą osób; metoda ta ma zastosowanie w praktycznym ćwiczeniu umiejętności</p>	<p>- nauczyciele przedmiotów - wychowawcy klas</p>

		<p>innych osób - umiejętność współpracy z ludźmi wywodzącymi się z różnych środowisk</p>	<p>2. ROZPOZNAJĘ SWOJE UCZUCIA...</p> <p>3. OTWIERAMY SIĘ NA POTRZEBY IMNNYCH...</p> <p>4. SPOTKANIA WIGILIJNE W KLASACH 4-8</p>	<p>społecznych, pomaga zrozumieć motywy różnych zachowań</p> <p>2) - zajęcia warsztatowe „Wejdz w czyjąś skórę” - przeprowadzenie lekcji wychowawczej na temat sposobów wyrażania swoich uczuć, by trafnej rozpoznawać uczucia innych; gra w nastrój – zabawa z wykorzystaniem kart z nazwami uczuć: prowadzący opisuje zdarzenie, dzieci podnoszą karty z nazwami uczucia, jakie towarzyszy danej sytuacji; zbieranie pomysłów na sposób przeproszenia rówieśników, dorosłych... – połączenie pomysłów wszystkich dzieci w jeden wspólny „ELEMENTARZ PRZEPROSIN”</p> <p>3) pomagamy innym, znamy cele działalności szkolnego wolontariatu, bierzemy udział w akcjach charytatywnych (paczka dla zwierzązka, Paczka dla Bohatera)</p> <p>4) uczniowie klas 4 wykonują plakat na temat empatii</p> <p>5) uczestnictwo w spotkaniu wigilijnym 6) wykonywanie tradycyjnych lub wirtualnych kartek świątecznych, napisanie lub zebranie najpiękniejszych uczniowskich życzeń świątecznych lub sentencji twórców literatury dotyczących Wigilii i Bożego Narodzenia, - porównanie tradycji świątecznych w różnych krajach przy wykorzystaniu zasobów internetowych,</p>	<p>- wychowawcy klas</p> <p>- wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele</p> <p>wychowawcy klas 4 do dnia 13 grudnia 2022 r.</p> <p>- wychowawcy klas, nauczyciele plastyki, informatyki</p>
KOMUNIKATYWNOŚĆ	styczeń	<p>- decyduje o skuteczności współpracy, porozumiewania się i wywierania wpływu na innych - siła twórcza budująca zespoły, ułatwiająca</p>	1. ĆWICZYMY KOMUNIKATYWNOŚĆ	<p>1) metodą nauczania wpływającą na kształtowanie tej kompetencji jest dyskusja (klasy 4-8) i debata (klasy 7-8). Podczas dyskusji uczniowie uczą się argumentować, przekonywać, słuchać innych oraz brać udział w gorącym sporze. Debata jest to metoda pozwalająca na ułatwienie</p>	- wszyscy nauczyciele

		negocjacje - jakość codziennej pracy		podjęcia decyzji w wypadku, gdy istnieją co najmniej dwa odmienne stanowiska. Każda grupa powinna mieć taką samą szansę na wyrażenie swojej opinii (tyle samo czasu). Na tego rodzaju zajęciach należy dbać o kulturę wypowiedzi, aby nie dopuścić do powstania konfliktów lub atakowania przeciwników. Metoda uczy logicznego myślenia, argumentowania, wystąpień publicznych, skutecznej komunikacji, aktywnego słuchania, nieulegania emocjom, szanowania poglądów innych, patrzenia na problemy z różnych punktów widzenia oraz samodzielności.	
			2. POTRAFIĘ AKTYWNIIE SŁUCHAĆ...	2) stwarzanie na lekcjach sytuacji problemowych, wdrażanie uczniów do aktywnego słuchania, wyrażania swoich poglądów, uczenia się panowania nad emocjami,	- wszyscy nauczyciele
			3. DBAMY O POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWĄ	3) ćwiczenia w poprawnym wyrażaniu się na dany temat, zwracanie uwagi na dobór właściwych słów, wypowiedanie ich w odpowiednim kontekście, sytuacji, - ćwiczenie umiejętności autoprezentacji w ramach lekcji wos, doradztwa zawodowego w bieżącej pracy z uczniami	- wszyscy nauczyciele - nauczyciele wos, doradztwa zawodowego uczący w klasach 8
			4. KOMUNIKATYWNOŚĆ A INTERNET	4) bezpieczeństwo w sieci, wymiana opinii i doświadczeń, wiarygodność przekazu, rodzaje komunikatów, e-rozmowy, sposoby przekazywania informacji w Internecie	- wychowawcy klas, nauczyciele informatyki, pedagog
ASERTYWNOŚĆ	luty	- umiejętność obrony swojego zdania - budowanie dobrych relacji z ludźmi, wyrażanie własnego zdania	1. TRENING ASERTYWNOŚCI	1) uczenie się zachowań asertywnych, obserwacja a następnie naśladowanie wychowawcy, nauczyciela , który proponuje dany sposób zachowania się w określonej sytuacji, organizowanie sytuacji, w których wychowankowie mogliby poznawać zasady	- wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele

		- realizacja swoich potrzeb oraz potrzeb zespołu	2. SZANUJĘ TWOJE ZDANIE, ALE MÓWIĘ NIE...	<p>oraz nabywać podstawowe umiejętności z zakresu asertywności, np. odgrywanie scenek przez uczniów, aby nauczyli się mówić "nie" (wykorzystanie techniki „zdartej płyty”) Konkurs na najlepszy filmik improvizowany prezentujący metodę zdartej płyty - <u>chętni uczniowie z klas 7-8.</u></p> <p>2) zebranie przez uczniów przykładów sytuacji w relacjach z rówieśnikami i dorosłymi , w których warto być asertywnym</p>	- wychowawcy klas 7-8, A. Suterska - wszyscy nauczyciele
WSPÓŁPRACA W GRUPIE	marzec	- motywuje do działania - pozwala szybciej i skuteczniej realizować zadania - umożliwia wymianę myśli i tworzenie innowacyjnych koncepcji - daje możliwość szybkiej nauki - tworzy dobrą atmosferę w pracy	1. KLASOWE ZASADY WSPÓŁPRACY 2. WSPÓŁPRACA NA CO DZIEŃ	<p>1) Jak dobrze pracować w zespole? - praca w grupach - giełda pomysłów; wyrabianie umiejętności współdziałania w zespole, podporządkowanie się określonym zasadom, podział ról i przydzielenie określonych czynności do wykonania, ustalenie klasowego kodeksu- zasad współpracy w zespole</p> <p>2) metodą nauczania wpływającą na kształtowanie tej kompetencji są myślowne kapelusze; Metoda szczególnie przydatna w sytuacji, kiedy uczniowie współpracują ze sobą przy rozwiązywaniu problemów, wykorzystując swoje talenty i szczególne umiejętności. Uczestnicy przedstawiają swoje myśli i poglądy w sposób uporządkowany, co gwarantuje uzyskanie większej liczby ciekawych rozwiązań. Nauczyciel zachęca uczniów do samooceny i oceny pracy całej klasy. Metoda ta pozwala uczniom obserwować proces zarówno samorozwoju, jak i rozwoju grupy. Uczniowie wskazują czynniki, które pomagają im lub przeszkadzają we współpracy.</p> <p>3) prezentacja projektów lub zadań realizowanych w grupach na zajęciach z wybranych przedmiotów w klasach 7. Jedna wybrana przez klasę fotorelacja powinna składać się z maksymalnie 5-7 zdjęć, z uwidocznionym liderem i efektem pracy zespołu.</p>	- wszyscy nauczyciele - wszyscy nauczyciele - nauczyciele uczący w klasach 7 przedmiotów takich jak: fizyka i chemia do dnia 22.03.2023 r.

				Może być wykonana z wykorzystaniem programu PowerPoint. Zostanie zaprezentowana na szkolnym Facebooku.	
KREATYWNOŚĆ	kwiecień	<ul style="list-style-type: none"> - pomaga w szybszym podejmowaniu decyzji, w unikaniu pułapek myślowych. - pomaga znaleźć nowe odpowiedzi na stare problemy - jest kluczem do poszukiwania i wprowadzania innowacyjnych rozwiązań 	1. KREATYWNOŚĆ NA LEKCJACH	<p>1) metodą nauczania wpływającą na kształtowanie tej kompetencji jest burza mózgów; Burza mózgów zwana jest także fabryką lub giełdą pomysłów. Umożliwia całkowitą swobodę zgłaszania przez grupę pomysłów i skojarzeń mających na celu rozwiązanie zadanego problemu. Sposób ten pozwala szybko zgromadzić wiele konkurencyjnych lub uzupełniających się hipotez dotyczących analizowanej kwestii. W szkole burza mózgów może być wykorzystana do rozwiązywania zadań opartych na intuicji i wyobraźni. Jest to metoda kształtująca kreatywność, wyobraźnię i twórcze myślenie, gdyż zgłaszane pomysły powinny być spontaniczne, zgodnie z zasadą „pierwsza myśl jest najlepsza”.</p> <p>2) kreatywne uczestnictwo w przedsięwzięciach organizowanych przez szkołę (np. Tydzień Patriotyczny, Tydzień Artystyczny, Matematyczno - Przyrodniczy, Języków Obcych) oraz projektach, zdaniach realizowanych w ramach przedmiotów, z wykorzystaniem np. technik cyfrowych, Design Thinking w edukacji, komiksów, lapbooków itp.</p> <p>3) uczniowie klas 5 w ramach Tygodnia Ekologii wykonują kreatywne prace (np. Trash Art) w porozumieniu z nauczycielami biologii, geografii i prezentują swoje prace na wystawie.</p>	<p>- wszyscy nauczyciele</p> <p>- nauczyciele geografii, biologii uczący <u>w klasach 5 – zgodnie z harmonogramem Tygodnia Ekologii</u></p>
SAMODZIELNOŚĆ	maj	- organizowanie pracy w sposób zaplanowany i	1. UCZYMY SIĘ SAMODZIELNOŚCI	1) metodą nauczania wpływającą na kształtowanie tej kompetencji jest karuzela ;	- nauczyciele przedmiotów

		<p>usystematyzowany</p> <ul style="list-style-type: none"> - kontrolowanie postępów w realizacji zadań - systematyczne aktualizowanie wiedzy i umiejętności 	<p>2. SAMODZIELNOŚĆ W MYŚLENIU</p> <p>3. SAMODZIELNOŚĆ W DZIAŁANIU SZKOLNYM</p>	<p>Niektórzy uczniowie mają problem z formułowaniem własnej opinii na dany temat – szczególnie wtedy, gdy wiedzą, że muszą wystąpić przed rówieśnikami. Metoda ta, odmiana dyskusji, pozwoli uczniom wypowiedzieć swoje zdanie oraz zapoznać się z opinią innych podczas pracy parach.</p> <p>2) stwarzanie sytuacji na zachęcających ucznia do stawiania pytań, samodzielnego formułowania problemów, wyszukiwania potrzebnych informacji, poszukiwania sposobów rozwiązania problemu, wykonywania zadań bez pomocy i kontroli z zewnątrz, przeprowadzania samokontroli, współuczestniczenia w korekcie pracy własnej</p> <p>3) uczeń organizuje własną pracę - planuje kolejne czynności, właściwie dysponuje czasem, dobiera potrzebne materiały, narzędzia, świadomie i samodzielnie wykonuje pracę, sprawdza i koryguje efekt własnej pracy, - uczeń dokonuje jej prezentacji (prace plastyczne, wiersze, opowiadania, projekty itp.)</p> <p>- Uczniowie klas 4-7 w porozumieniu z nauczycielami plastyki i techniki dokonują wyboru najciekawszych prac, które wykonali samodzielnie podczas lekcji plastyki i techniki od początku roku szkolnego i prezentują je na wystawie.</p> <p>4) uczeń ma świadomość, że tylko samodzielność w nauce daje szansę na obiektywną i prawdziwą ocenę posiadanej wiedzy i umiejętności, wie, że uczy się dla siebie – nie (tylko) dla ocen</p> <p>5) samodzielność w kontekście egzaminów, wyboru szkoły i dalszej ścieżki kształcenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas - wszyscy nauczyciele - wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów, - nauczyciele plastyki i techniki do 20.04.2023 r. - wszyscy nauczyciele, wychowawcy - wychowawcy, nauczyciele przedmiotów egzaminacyjnych
--	--	---	---	--	--

Ewaluacja realizacji projektu może przybierać różne formy, takie jak:

- obserwacja zachowania uczniów klas 4-8 prowadzona przez wszystkich nauczycieli przedmiotów (np. podczas zajęć, wyjść, przedsięwzięć klasowych, pracy w grupach itp.),
- analiza punktów przyznawanych uczniom zgodnie z *Regulaminem oceniania zachowania*,
- przejawy realizacji zadań (plakat, mapa mentalna, tabela, filmik, fotorelacja, prezentacja multimedialna itp.) wyeksponowane w sali lekcyjnej, **korytarzach szkolnych lub Facebooku**
- gromadzenie wytworów pracy uczniów w dokumentacji wychowawcy/nauczyciela,
- prezentacja pracy zespołu nad wybranymi kompetencjami w ramach klasowego projektu wychowawczego (np. podczas zebrań, za pośrednictwem dziennika elektronicznego),
- wpis tematu lekcji wychowawczej w dzienniku elektronicznym
- wpis zagadnienia związanego z realizacją projektu obok tematu lekcji przedmiotowej (np. praca w grupach),
- **wnioski, informacje zwrotne dotyczące doskonalenia kompetencji miękkich w poszczególnych klasach zamieszczone w semestralnych sprawozdaniach nauczyciela/wychowawcy.**
- przeprowadzanie ankiet sprawdzających stopień opanowania wybranych kompetencji miękkich w niektórych klasach,
- kwestionariusz ankiety wychowawcy klasy.

Rola rodziców w kształtowaniu kompetencji miękkich:

Rodzina to pierwsze i najważniejsze środowisko społeczne, w którym przebiega proces rozwoju dziecka i jego uspołecznienia. Funkcjonowanie rodziny w dużym stopniu zależy od wzajemnych więzi między jej członkami, a zwłaszcza rodzicami i dziećmi. Zatem rodzice w pracy nad kształtowaniem kompetencji miękkich powinni:

- akceptować dziecko takim, jakie jest,
- współdziałać z dzieckiem, wspierać je, dawać możliwość wyboru i decydowania,
- uznawać prawa dziecka na równi z jego obowiązkami,

- twórczo spędzać czas z dzieckiem (np. gry planszowe, gry i zabawy na świeżym powietrzu),
- wspierać je i zachęcać do brania udziału w różnorodnych przedsięwzięciach organizowanych przez szkołę
- uczestniczyć wraz z dzieckiem w akcjach wolontariatu zgodnie z wewnętrznymi procedurami
- zachęcać do organizowania pomocy koleżeńskiej dla uczniów nieobecnych w szkole (wzbudzanie zainteresowania powodami nieobecności w szkole, przekazywanie informacji, itp.)